
С. М. Олейников, кандидат юридичних наук, доцент Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

Функції держави: методологічні складові і розвиток в умовах глобалізації

У статті аналізуються функції держави як осередок її сутності, яка втілена в іманентних напрямках її соціального впливу, методологічні складові процесу їх пізнання – онтологічні, праксіологічні, аксіологічні, телеологічні. Розмежовуються сфери та об'єкти функцій держави, які визначають їх різноманіття, організацію, змістовні зміни та оновлення, появу нових функцій в умовах глобалізації – інформаційної, міграційної, демографічної, функції сталого розвитку. Їх оновлення пов'язується й з структурними змінами системи права, появою нових інститутів і галузей, обумовлених впливом процесів глобалізації.

Ключові слова: *функції держави; методологія пізнання функцій держави; онтологія і аксіологія функцій держави; глобалізація; анти-глобалізаційні й нейтральні функції держави, галузі права нового покоління.*

В основу аналізу складових функцій держави покладено зв'язок з її сутністю – субстанцією, протилежною явищу. Якщо сутність відображає соціальну необхідність держави, то її функції враховують момент випадкового [8, с. 158–159]. Пізнання рівнів (порядків) сутності держави враховує її прояви – усю державно-правову реальність, буття механізму держави, її функ-

цій [30, с. 80–81], які є квінтесенцією видів її діяльності, проте – не єдиною категорією, в якій ця сутність проявлена. Функції держави не виводяться тільки з її сутності, бо обумовлені об'єктивно-суб'єктивними факторами (модернізацією суспільства, випадковими та надзвичайними обставинами, планетарними процесами). Однак функції держави – головний осередок змісту, який втілений у напрямках її соціального впливу, що потребують уточнення методологічних складових їх пізнання. Онтологія і гносеологія функцій сучасної держави (їх теоретичне пізнання, осмислення) у мінливих глобальних умовах перебувають у пізнавальній взаємодії, зв'язках з аксіологічною, телеологічною і праксіологічною складовими їх дослідження. Перебуваючи в очевидному зв'язку з соціальним призначенням та цілями держави, її функції відображають їх сутнісні властивості з урахуванням соціально-цільових (телеологічних) характеристик. Такий підхід посилює визначеність аргументації розуміння функції держави. Якщо соціальне призначення держави обґрунтовує систему її невід'ємних (обов'язкових) функцій, стабілізуючих процес державного управління, то аналіз ієрархії цілей держави визначає предметно-об'єкту спрямованість її функціонування – забезпечення правової і соціальної захищеності людини в усіх сферах. При цьому терміни «вид» діяльності, її «напрями», правові форми здійснення, «сфери» і «об'єкти» функціонування держави доповнюють один одного. Функції держави здійснюються в конкретних сферах суспільства і спрямовані до певного об'єкта своїм змістом. Історично напрями, сфери та інтенсивність державної опіки суспільством зростали: від релігії і оподаткування в давньому світі до забезпечення ядерної, екологічної та інформаційної безпеки. Зв'язок функцій держави з об'єктами і сферами її діяльності не є абсолютним та не означає отождолення сфер соціуму з найменуваннями функцій держави (політичної, економічної, соціальної та ін.) «Сфери» життєдіяльності суспільства, крім політичної, відносно автономні і виражають сутність держави опосередковано. Так, економічна сфера є державотворчою і зберігається як «об'єкт» державної функції, але не самою функцією. На відміну від цих сфер,

функції держави безпосередньо транслюють її сутність як перманентний владно-організаційний соціально-політичний процес і втілюють в багатьох видах і формах управлінського впливу на сфери суспільства у несталих умовах. Зазначено, що «теорія рухається від функцій держави до сфер її діяльності, а не навпаки» [29, с. 20], бо функції держави лише переважно пов'язані зі сферами соціуму: у кожній з них можуть виявлятися декілька функцій держави, і, навпаки, одна функція держави може здійснюватися в кількох сферах. Усередині кожної сфери можна виділити кілька якісно однорідних груп суспільних відносин. Питання про сфери – це питання і про об'єкти державного впливу: сфера соціуму визначає функцію держави узагалі, а об'єкти функцій (гетерогенні відносини) – її структуру.

Зміст діяльності держави, її принципів є питанням про практиологічні властивості її функцій. Проте діяльність державного апарату не тотожна функціям держави. Останні більш абстрактні і визначають цілі та завдання, зміст повноважень та компетенцію публічно-владних інститутів, форми та методи їх здійснення. Антропологічна категорія «діяльність» – специфічно-людський спосіб ставлення до світу, де людина робить себе діяльним суб'єктом, а явища, які вона освоює, – об'єктом своєї діяльності [28, с. 153]. Діяльність стає механізмом адаптації суспільства до середовища – природного, соціального, політичного. Глобалізація зачепила всі сторони життя суспільства, тому функції держави як його політичної організації втілені у напрямках діяльності, які прямо чи опосередковано детерміновані її чинниками. Держава і право, їх функції як продукти розвитку суспільства залишаються й способом його організації, і механізмом адаптації до мінливих світових сценаріїв. Історія «твориться головним чином державною діяльністю» [12, с. 289]. Отже, функції держави відображаються практиологічною категорією «діяльність», яка розпізнається як у телеологічному вимірі, що вказує на її соціально перетворюючий доцільний характер (творення, збереження або зміна соціальної дійсності), так і в аксіологічному, визначеному системою соціальних цінностей. Практиологічний аспект функцій держави, форм і методів їх здійснен-

ня в системі методів пізнання має визначатися зв'язком з їх аксіологічною складовою. Первинним є визначення ціннісно-смыслових аспектів сфер життя суспільства, які є об'єктами функцій держави (наприклад, сфера реалізації прав і свобод людини і обумовлені ними обов'язки держави, їх інституціоналізація в системі органів, принципів і повноважень з виконання функцій у цій сфері). Похідною аксіологічною складовою буде цінність самих державних функцій, що забезпечують реалізацію первинних цінностей правовими процедурами на підставі системи правових принципів. Звідси — зв'язок функцій держави з правом, їх правова регламентація: у міру розвитку державно-правових інститутів у співвідношенні держави і права відбувається зростання ролі права у здійсненні державних функцій. Тому не окремі їх сторони, а вся державна діяльність, її завдання та процедури знаходять найбільш раціональну й ефективну форму втілення — правову. Правова регламентація державних функцій впливає з діалектичної єдності й зумовленості права і держави як правової організації та втілена в їх відносній самостійності та взаємодії. Правові форми здійснення функцій держави (правотворча, застосовна та ін.) є невід'ємною рисою і органічною для правової державності умовою їх реалізації.

На межі століть суспільство ускладнилося новими завданнями, модернізуються й інститути держави, змінюється зміст її функцій. Збереглися початкові, «класичні» функції (наприклад, правоохоронна), частина з них набула іншого змісту (функція підтримки світового порядку), інші змінили методи здійснення внаслідок техніко-економічного розвитку (наприклад, засоби забезпечення функцій оборони). Формуються нові (соціальна, інформаційна та ін.) і їх підфункції. Склалася тенденція, коли уявлення про функції держави об'єднує практично всі форми її прояву з невизначеною ієрархією. Тому визначення функцій сучасної держави розсудливо формулювати на основі інтегративного підходу до напрямів її діяльності з управління суспільними сферами в умовах, ускладнених сучасними тенденціями, позитивними та погрозливими прогнозами глобалізації. А цілі держави, що визначають зміст та форми здійснення її функцій,

пов'язати з динамікою публічних і приватних інтересів та обумовленими ними структурними змінами системи права в цих умовах. Методологія функцій держави орієнтує на їх суспільно зумовлене організаційне різноманіття та правові способи здійснення. Важливим є не стільки їх поділ на внутрішні і зовнішні, постійні і тимчасові, скільки розуміння функцій держави як системи комплексних напрямів її змістовної діяльності, які визначаються динамікою і поєднанням приватних і публічних інтересів на відносно самостійному етапі історичного розвитку та здійснюються у правових формах. При цьому необхідно виявляти не всі напрями діяльності, а «тільки такі, без яких держава на даному історичному етапі ... обійтися не може» [29, с. 7–8].

Аналіз поняття «глобалізація» нерідко вказує на використане ключове слово «взаємозалежність»; сприйняття її як «процесу інтеграції різноманітних культур в єдину ринкову логіку» [11, с. 12]. Її суть вбачають у взаємозалежності всіх видів діяльності, яка «однаково застосовна і до економіки, і до політики, і до культури» [3, с. 5]. Вплив глобалізації не може не визначати взаємозв'язок спрямувань діяльності держави. У розвитку її внутрішніх функцій відзначена тенденція до їх інтернаціоналізації – до їх тісної взаємодії із міжнародним середовищем, взаємозв'язку внутрішньої і зовнішньої політики. Внутрішні функції держави вже не визначаються тільки завданнями, які продиктовані виключно національним інтересом, без врахування міжнародного, оскільки держава бере участь у вирішенні фрагментів глобальних проблем, узгоджуючи свої інтереси із світовими [18, с. 101]. Вважалося, що глобалізація має скоріше політологічне, ніж юридичне значення [13; 14; 15; 10; 7]. Підходи до глобалізації визначають її як: «макромасштабний, багатоплановий... процес наростання загального у світових системах: економічній, політичній, соціальній та правовій» [20, с. 5]; «процес інтернаціоналізації політичних, соціально-економічних і культурних відносин країн світу» [26]; «системну інтеграцію світових державно-правових, економіко-фінансових і суспільно-політичних інститутів, ідей, принципів, зв'язків, морально-політичних... та інших цінностей» [22]. За генетичним похо-

дженням поняття глобалізації є однорідним з універсалізмом, типовістю, загальністю, а полісемія і оцінний характер пояснюються відсутністю його юридичного визначення. Глобалізація проявляється в транснаціоналізації політичної, економічної, екологічної, інформаційної сфер, напрямів і видів діяльності на державному та позадержавному рівні. Масштабне посилення взаємозалежності внесло в розвиток держав позитивні і негативні риси. Серед останніх: труднощі регулювання економіки на міжнародному та національному рівнях, що спричиняє регулярні кризи; зростання викликів і загроз миру, безпеці і сталому розвитку; зростання шкоди навколишньому середовищу; розшарування суспільства, диференціація багатих і бідних країн. У результаті розширення економічної, політичної, інформаційної, технологічної, ідеологічної інтеграції, зростання міграції і засобів комунікації в світі виникли нові загрози і виклики національним інтересам держав: міжнародний тероризм, екстремізм, радикалізм; локальні війни і збройні конфлікти; неконтрольоване розповсюдження зброї масового знищення; зростання транснаціональної злочинності (наркоторгівля, работоргівля, піратство), загроз екологічної та продовольчої безпеки; загострилися конфлікти між носіями різних національних культур.

Суперечливі й уявлення про фактори впливу на роль держави в глобальному просторі. Зазначено тенденцію ослаблення позицій національної держави, розмивання її меж і руйнування традиційних зв'язків під тиском нових політичних акторів — транснаціональних суб'єктів влади, які витісняють національні інститути і стають непідконтрольними міжнародним політичним структурам. Глобалізація впливає на національні держави, які «втрачають значну частину своїх традиційних функцій» [6, с. 11–15]. Серед її чинників — транснаціоналізація економіки, де не всі держави вписуються в новий економічний простір, а міжнародні економічні процеси від міждержавних угод переходять у позадержавні відносини, внаслідок чого знецінюються регулюючі функції держави, підривається її здатність стабілізувати економіку й соціальний захист, а цінність соціальної держави перетворюється на міф. Транснаціоналізація фінансової

системи, де основна структура регулювання фінансових потоків – МВФ, формально організація міжнародна, перетворилася на інструмент реалізації інтересів групи розвинених країн. Транснаціоналізація культури змінює простір, де відбувалося відтворення національних культур, включає людину в мережу безособових глобальних комунікацій, послаблює її зв'язок зі своїм соціокультурним середовищем, локальним суспільством. Відбувається руйнування механізмів соціалізації, які забезпечували зв'язок поколінь за допомогою соціальних, моральних і правових цінностей, норм і традицій. Популяризація космополітичних поглядів шкодить національним і цивілізаційним правовим цінностям на тлі міжкультурних конфліктів, робить створення єдиної (глобальної) правової культури «недоцільним і недосяжним завданням»[31, с. 5–6]. Транснаціоналізація політичного простору змінює традиційні уявлення про межі між внутрішньою і зовнішньою політикою і функціями держав. Останні зберігають свою політичну суб'єктність, але діють в умовах домінування інших владних інститутів та організацій: міжнародних урядових і неурядових організацій, наднаціональних органів, регіональних об'єднань, ТНК і груп тиску. Проявляються симптоми фактичної приватизації політичного простору національних держав міжнародними економічними організаціями. Знецінюються функції держав в умовах реального домінування глобальних політичних мереж – альянсів урядових і неурядових агентств, міжнародних організацій, корпорацій.

Формування глобальних функцій сучасних держав в умовах їх взаємозалежності простежується у взаємозв'язку їх внутрішніх і зовнішніх напрямів в екологічній, демографічній, сировинній сферах, у сфері створення і використання ядерної та інформаційних технологій, захисту прав і свобод людини. Основна причина необхідності посилення ролі держави та трансформації її функцій – кризові наслідки активізації не завжди прогнозованих глобалізаційних викликів. Залежно від характеру їх впливу функції держави диференціюють на антиглобалізаційні і нейтральні, що відображає праксіологічні, аксіологічні і телеологічні скла-

дові функцій сучасної держави. До антиглобалізаційної функції держави відносять три ключових напрями: забезпечення стратегічного рівня національної економічної безпеки у сфері економіки за рахунок примноження технологічного потенціалу країни і реструктуризації економіки, підвищення якості людського капіталу, що передбачає активізацію дій урядів у галузі культури, впровадження сучасних освітніх програм і розвитку охорони здоров'я; формування сприятливого іміджу держави. Нейтральними стосовно процесів глобалізації функціями держави є створення і регулювання правової основи функціонування економіки; проведення політики макроекономічної стабілізації; вплив на розміщення ресурсів та діяльність у сфері розподілу доходів. Така класифікація не завершена і відображає лише підхід до поділу функцій держави на такі, що здатні нівелювати очевидні негативні наслідки впливу процесу глобалізації на національні системи, та функції, нейтральні відносно нього [1, с. 7].

У методологічно актуальному зв'язку держави і права стоїть питання про правову забезпеченість функцій держави. За своєю значимістю нове покоління галузей права належить до «глобального» права, бо воно призначене для протидії глобальному впливу, де об'єкт захисту становлять цінності життя, безпеки, довкілля, економічної стабільності, соціального розвитку. Для галузей права стає характерним з'єднання публічних і приватних інтересів з очевидним домінуванням значущості правових норм у публічній сфері, а головним призначенням цих галузей права — забезпечення нових або перетворених (модифікованих) функцій держави. Обговорюється розвиток існуючих та виникнення нових функцій держави [2, с. 11], зокрема: екологічної [16; 17; 27, с. 9]; інформаційної [19; 21; 27; 23] з виділенням підфункції забезпечення інформаційної безпеки [4, с. 32–41]; міграційної [9, с. 10–13]; демографічної [29, с. 9]. Розвиток багатьох з них пояснюється посиленням руйнівних наслідків зростаючих планетарних загроз. Поряд з традиційними функціями держави в перспективі вірогідна поява інших, оскільки сутність сучасного суспільства і держави перебуває у біфуркаційному стані

активного розвитку, коли стійкість попереднього стану втрачається та можливі кілька варіантів ходу подій. Прогнозується поява нових стратегічних функцій держав, які обумовлені їх адекватною реакцією на значимі реальні конфліктогенні прояви – тероризм, корупцію та ін. [24, с. 5]. Риса, що визначає зміст функцій держави, повинна бути закладена в моделі сталого розвитку суспільства в усіх сферах. Відповідна інтегруюча функція з часом повинна забезпечити трансформацію змісту інших функцій сучасної держави в руслі нової цивілізаційної парадигми розвитку і перетворитись з функції організації переходу до сталого розвитку на функцію його підтримки (функція сталого розвитку) [5, с. 80].

Особливості забезпечення правом сучасних потреб розвитку та модифікації функцій держави дозволили бачити в структурі системи права розвиток трьох груп (комплексів) глобальних галузей права нового покоління [25, с. 7–15]: 1) визнані галузі, які сформувалися (екологічне, інформаційне, гуманітарне право та ін.); 2) інтегровані галузі, які інтенсивно формуються, перебувають на стадії визнання: право світу (з інститутами принципів миру, права на мир, захисту миру та ін.); право безпеки; міграційне право; право сталого розвитку та ін.); 3) галузі, які позначили загальні контури розвитку і тяжіють до універсалізації (наприклад, економічне право як правовий комплекс, що формується для протидії глобальним економічним кризам, та відображення потреб в економічній функції держави; соціальне право, яке вже існує, наприклад, у ФРН). Особливістю розвитку галузей права нового покоління є інтенсивна конституціоналізація їх основ з урахуванням тенденцій розвитку сучасного міжнародного права. У цьому є прояв глобалізації норм національного права. Таким чином, визнання загальних принципів і структурних змін системи права, формування її нових галузей й інститутів забезпечить здійснення гуманітарної моделі модернізації правової системи, зокрема законодавства, функцій держави у напрямі її сталого розвитку в умовах глобальної мінливості.

Список використаних джерел

1. Бендь, А. С. Трансформация функций современного государства в контексте критического осмысления последствий процесса глобализации [Текст] / А. С. Бендь, Л. Ю. Бондаренко. – Волгоград : Известия ВолгГТУ, 2006. – № 7. – С. 7–9.
2. Бобылев, А. И. Функции государства: понятие, классификация, общая характеристика [Текст] / А. И. Бобылев // Право и государство: теория и практика. – 2010. – № 3 (63). – С. 11–18.
3. Богомолов, О. Т. Вызов мировому порядку [Текст] // Независимая газета. – 2000. – 3.02.
4. Брандман, Э. М. Глобализация и информационная безопасность общества [Текст] / Э. М. Брандман // Философия и общество. – 2006. – № 1. – С. 32–41.
5. Бутусова, Н. В. Российское государство как субъект конституционно-правовых отношений: вопросы теории [Текст] / Н. В. Бутусова. – Воронеж, гос. ун-т, 2005. – 197 с.
6. Васильева, Т. Трансформация функций института государства в условиях глобализации [Текст] / Т. Васильева // Власть. – 2007. – № 10. – С. 11–15.
7. Зорькин, В. Д. Верховенство права и встреча цивилизаций [Текст] / В. Д. Зорькин // Журн. конституц. правосудия. – 2007. – № 1. – С. 1–10.
8. Керимов, Д. А. Методология права (предмет, функции, проблемы философии права) [Текст] / Д. А. Керимов. – М. : «Аванта+», 2000. – 560 с.
9. Кириллов, П. В. Миграционная функция современного российского государства: теоретико-правовое обоснование [Текст] / П. В. Кириллов // Право и государство: теория и практика. – 2009. – № 10 (58). – С. 10–13.
10. Колотова, Н. В. Право и права человека в условиях глобализации (научная конференция) [Текст] / Н. В. Колотова // Государство и право. – 2006. – № 2. – С. 105 – 120.
11. Кондратьева, Т. С. К вопросу о понятии «глобализация» [Текст] / Т. С. Кондратьева // Актуал. пробл. Европы. – 2000. – № 4. – С. 9–18.
12. Коркунов, Н. М. Лекции по общей теории права [Текст] / Н. М. Коркунов. – СПб. : Изд-во Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2003. – 456 с.
13. Лукашук, И. И. Глобализация, государство, право, XXI век [Текст] / И. И. Лукашук. – М. : Спарк, 2000. – 279 с.
14. Лукьянова, Е. Г. Глобализация и правовая система России (основные направления развития) [Текст] / Е. Г. Лукьянова. – М. : Норма, 2006. – 112 с.
15. Марченко, М. Н. Государство и право в условиях глобализации [Текст] / М. Н. Марченко. – М., 2008. – 400 с.
16. Меркулов, Э. В. Проблемы экологической функции современного российского государства [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук / Э. В. Меркулов. – Ставрополь, 2002. – 232 с.

17. Миронов, В. С. Экологическая функция государства: понятие, содержание, формы и методы осуществления [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук / В. С. Миронов. – Ростов н/Д, 2007. – 169 с.
18. Морозова, Л. А. Влияние глобализации на функции государства [Текст] / Л. А. Морозова // Государство и право. – 2006. – № 6. – С. 101–107.
19. Никодимов, И. Ю. Информационно-коммуникативная функция государства и механизм ее реализации в современной России (теоретический и сравнительно-правовой анализ) [Текст] : дис. ... д-ра юрид. наук / И. Ю. Никодимов. – СПб., 2001. – 409 с.
20. Поленина, С. В. Воздействие глобализации на правовую систему России [Текст] / С. В. Поленина, О. А. Гаврилов, Н. П. Колдаева, Е. Г. Лукьянова, Е. В. Скурко // Государство и право. – 2004. – № 3. – С. 5 – 15.
21. Просвирин, Ю. Г. Информационная функция государства [Текст] / Ю. Г. Просвирин // Журн. рос. права. – 2002. – № 3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.juristlib.ru/book_3297.html.
22. Теория государства и права [Текст] : учебник / под ред. М. Н. Марченко. – М., 2004. – 656 с.
23. Титов, А. С. К вопросу о понятии информационной функции российского государства [Текст] / А. С. Титов // Право и государство: теория и практика. – 2008. – № 11 (47). – С. 9–12.
24. Тонков, Е. Е. Юридические формы государственной деятельности и функции государства: проблемы соотношения [Текст] / Е. Е. Тонков // Государственная власть и местное самоуправление. – 2010. – № 1. – С. 3–7.
25. Умнова, И. А. Глобализация права в механизме противодействия угрозам и вызовам миру, безопасности и устойчивому развитию [Текст] / И. А. Умнова // Наука и образование: хозяйство и экономика; предпринимательство; право. – 2011. – №11(17). – С. 7–15.
26. Фархутдинов, И. З. Глобализация и геоэкономика: новые парадигмы мироустройства [Текст] / И. З. Фархутдинов // Законодательство и экономика. – 2004. – № 4. – С. 18–28.
27. Федосеева, Н. Н. Влияние глобальной информатизации на функции государства [Текст] / Н. Н. Федосеева // Государственная власть и местное самоуправление. – 2008. – № 4. – С. 7–11.
28. Философский словарь [Текст] / под ред. И. Т. Фролова. – М. : Республика, 2001. – 720 с.
29. Черноголовкин, Н. В. Теория функций социалистического государства [Текст] / Н. В. Черноголовкин. – М. : Юрид. лит., 1970. – 215 с.
30. Явич, Л. С. Сущность права [Текст] / Л. С. Явич. – Л., 1985. – 207 с.
31. Яковюк, І. В. Правова культура в умовах глобалізації та європейської інтеграції [Текст] / І. В. Яковюк // Держ. буд-во та місц. самоврядування. – Х. : Право, 2007. – Вип. 13. – С. 3–16.

Стаття надійшла 29 січня 2013 р.

С. Н. Олейников

**Функции государства: методологические составляющие
и развитие в условиях глобализации**

Анализируются функции государства с позиции сущности, воплощенной в имманентных направлениях его социального влияния, методологические составляющие их познания — онтологические, прaksiологические, аксиологические, телеологические. Разграничиваются сферы и объекты функций государства, определяющие их многообразие, организацию, изменения, обновление и появление обусловленных глобализацией новых функций — информационной, миграционной, демографической, функции устойчивого развития. Их обновление связывается и со структурными изменениями системы права, появлением в ней новых институтов и отраслей под воздействием процессов глобализации.

Ключевые слова: функции государства; методология познания функций государства; онтология и аксиология функций государства; антиглобализационные и нейтральные функции государства, отрасли права нового поколения.

S. M. Olejnikov

**Functions of the State: methodological components and development in
a globalizing**

The article analyzes the function of the state as a manifestation of the character, which are embodied in the immanent aspects of its social impact. Highlighted elements of the methodology of their knowledge — ontological, praxeology, axiological, teleological. It is shown that these elements are related dialectically. Delineate the spheres and objects of state functions. Autonomous spheres of society and demonstrate the essence of the state indirectly (for example, the economic sphere of society is stored as a function object, but not the function itself). State functions translate its essence and embody it in a way to impact on areas of society. In each field appears somewhat of state functions, and each function can be implemented in a number of areas. Sphere of society determines the function of the state, and function objects (public relations) form the emergence of new functions. The functions of the state — a system of complex areas of its substantial activities that are carried out in legal forms and the definition mined dynamics and the combination of private and public interests at different stages of the historical development of the state and society. Analyzes the understanding

of globalization in political science and law, and its polysemy estimate. Strengthening mutual dependence of states has made to the development of their positive effects and negative pressure. Economic, political, informational, technological and ideological integration, migration and communication makes difficulties for the interests of the states and give rise to international terrorism and extremism, local wars and conflicts, proliferation of weapons of mass destruction and the growth of international criminality. Increased threats to environmental and food security, conflicts among national cultures. There is a trend of weakening of the nation state, the destruction of traditional political relations under the pressure of new transnational actors authorities. Nation-states are losing much of their traditional functions under the influence of globalization. Among them – the internationalization of the economy, the financial system, cultural and political space. Depending on the nature of their impact on the differentiated functions of the state – anti-globalization state functions and neutral. The functions to counter the negative effects of globalization include: ensuring national economic security, improve the quality of human capital, the formation of positive image of the state. To the neutral state functions include establishing a legal basis for the functioning of the economy, a policy of macroeconomic stabilization, the impact on the allocation of resources and activities of the state in the distribution of income. Updating the state functions associated with innovations in structuring the legal system, the emergence of new institutions and sectors that are caused by the processes of globalization. Features of ensuring the right to the modern needs of development and modification of state functions allow you to see the structure of the legal system of the three branches of the law of the new global generation: 1) the traditional industries (environmental, information, humanitarian law); 2) integrated integrated branches of law that are formed: the right to peace and security, migration law, the right to sustainable development; 3) the branch that have a general outline of its development (economic law – set to contradict the economic crisis; social law).

Keywords: *the functions of the state; the methodology of cognition functions of the state, ontology and axiology functions of the state; globalization; legal forms of the functions of the state, anti-globalization and neutral state functions; branch of the law of the new generation.*